

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

žalobců: a) J. M.
b) P. M.
oba zastoupeni advokátem JUDr. Zdenkem Poštulkou
sídlem U Javorky 976, 560 02 Česká Třebová

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

za účasti: H. T.,
zastoupená advokátkou JUDr. Janou Staňkovou
sídlem Štěpánkova 83, 537 01 Chrudim

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.4.2018, č.j. KrÚ-74332/146/2016/OMSŘI/Vod-10,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 12. 2016, č.j. KrÚ- 74332/146/2016/OMSŘI/Vod-2 zamítl podle § 90 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) společné odvolání žalobců a), b) proti rozhodnutí Městského úřadu Chrudim (dále „správní orgán prvního stupně“, „stavební úřad“) č.j. CR 059767/2016 STO/Bk ze dne 12. 9. 2016 a uvedené rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla podle § 129 odst. 2,3, § 115 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a podle § 18c vyhl. č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu (dále jen „vyhl. č. 503/2006 Sb.“) dodatečně povolena stavba „*zastřešení terasy rodinného domu čp. X, V. CH. na pozemku st. parc. č. X v k.ú. Chrudim.*“ Dne 5. 2. 2015 zjistil stavební úřad jako správní orgán prvního stupně při kontrolní prohlídce, že na uvedené stavbě rodinného domu čp. X v Chrudimi jsou provedeny úpravy balkónu, a to jeho zastřešení. Následně bylo zahájeno řízení o nařízení odstranění stavby „*zastřešení balkónu*“, avšak podáním ze dne 25. 2. 2015 požádala paní H. T. jako stavebník o dodatečné povolení stavby. Řízení o nařízení odstranění stavby bylo proto usnesením ze dne 2. 3. 2015 přerušeno. Dne 26. 5. 2015 se konalo ústní jednání spojené s místním šetřením. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 6. 2015, byla dodatečně povolena stavba zastřešení balkónu, avšak toto rozhodnutí bylo k odvolání žalobců a), b) rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 9. 2015 zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. V dalším řízení byl upraven název stavby na „*zastřešení terasy u rodinného domu čp. X, Vrchlického, Chrudim III*“. Dne 12. 1. 2016, dne 9. 2. 2016 a dne 19. 7. 2016 se konala další ústní jednání spojená s místním ohledáním ve věci. Správní orgán prvního stupně opatřením ze dne 4. 8. 2016 sdělil účastníkům řízení, že se mohou seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Dne 12. 9. 2016 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí o dodatečném povolení stavby.
2. V podaném odvolání žalobci namítali zejména narušení pokojného stavu, k čemuž výstavbou zastřešené terasy a jejím dodatečným povolením došlo. Trvali na tom, že v důsledku provedené stavby jsou obtěžováni imisemi, zejména pohledy a hlukem, nad míru obvyklou poměrům. Dále namítali, že se měl stavební úřad zabývat skutečností, zdali mají odvolatelé možnost učinit účinná opatření, která je na nich možné spravedlivě požadovat. Stavební úřad měl dle jejich názoru z úřední povinnosti zkoumat, zdali v podmínkách pro povolení stavby nejsou konstrukční možnosti, jak imisím zabránit, nebo je alespoň výrazně omezit. Žalobci vyslovili nesouhlas se závěrem stavebního úřadu, že v případě terasy se jedná o stavbu v minulosti povolenou, a požadovali, aby stavební úřad rozšířil řízení o odstranění stavby i o terasu včetně zábradlí.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 12. 2016, č.j. KrÚ- 74332/146/2016/OMSŘI/Vod-2 odvolání zamítl a zdůraznil, že v daném případě nedošlo k nástavbě stávající stavby, jednalo se pouze o zastřešení terasy přístavby, která byla realizována podle projektové dokumentace z roku 1940, byť ne zcela přesně. To, že byl zde původně skleník, který byl odstraněn, považoval žalovaný za nerozhodné. Dále zdůraznil, že stavba je od rodinného domu žalobce b) čp. X vzdálena minimálně cca 25 m, od rodinného domu čp. X cca 22 m, od hranice pozemku par. č. X/X cca 6 m, od pozemku par. č. X/X cca 9 m a dále, že se jedná o stavbu, která doplňuje již existující stavbu terasy u domu čp. X. Vlastnictví žalobců je odděleno plným oplocením ve výšce 190 cm. Fotodokumentací z roku 2001 byl prokázán přístup na terasu ze dveří z vnitřního prostoru domu (mezipodesta), dle dokladu

založeného ve správním spise byla terasa v roce 1993 opatřena zábradlím. Pokud jde o imisi v důsledku nežádoucích pohledů, pak žalovaný upozornil na tu skutečnost, že tato možnost zde byla již v předchozím období, tedy před realizací zastřešení, částečnou sezónní optickou bariéru tvoří zavěšené truhlíky s květinami. Dle žalovaného mohou být přitom rušivé pohledy obousměrné, neboť na domě čp. X jsou směrem do zahrady umístěna okna vikýře. Dále žalovaný uvedl, že většina rodinných domů této lokality má do vnitrobloku okna z obytných místností, terasy, balkony předzahrádky, pergoly či přístřešky. Dle žalovaného nelze zachovat v dané lokalitě absolutní soukromí, žalovaný přitom nemá za to, že by dodatečně povolená stavba předurčovala obtěžování žalobců nepřiměřeným hlukem a nežádoucími pohledy. Žalovaný uzavřel, že dodatečné povolení stavby není v rozporu s veřejným zájmem.

4. Rozsudkem nadepsaného krajského soudu ze dne 25. 10. 2017, č.j. 52 A 10/2017 - 114 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2016, č.j. KrÚ-74332/146/2016/OMSŘI/Vod-2 a věc mu byla vrácena. Krajský soud přitom zavázal žalovaného k novému řádnému posouzení skutkového stavu věci, neboť uzavřel, že dosud nebylo řádně prokázáno, zda stavba označovaná jako „zastřešení terasy“ je, či není zdrojem imisí hluku a nežádoucích pohledů, tedy zdrojem nepřiměřených zásahů do soukromí žalobců a), b). Za účelem řádného zjištění skutkového stavu věci uložil žalovanému, aby provedl zejména místní šetření na zahradě žalobců a), b) a řádně vyhodnotil důvodnost jimi vznášených námitek, přičemž měl zohlednit zejména tu okolnost, že předmětná stavba může být s ohledem na zastřešení užívána po převážnou část roku.
5. Žalovaný doplnil dokazování o ohledání na místě samém, kdy pořídil fotodokumentaci, a o podklady z archivu města Chrudim ve vztahu k charakteru okolní povolené zástavby ve vnitrobloku, kdy se soustředil na výstavbu balkónů a teras. Následně vydal dne 11. 4. 2018 rozhodnutí č.j. KrÚ- 74332/146/2016/OMSŘI/Vod-10, kterým odvolání žalobců opět zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o dodatečném povolení stavby „zastřešení terasy.“
6. Žalobci a), b) napadli rozhodnutí žalovaného opětovně žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobci uplatnili v žalobě shodné námitky, jako učinili již v předchozí věci vedené pod sp. zn. 52 A 10/2017 a v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Tedy žalobci zejména tvrdili, že se jedná o nepovolenou nástavbu, tedy že předmětem řízení mělo být její odstranění, nikoliv pouze dodatečné povolení „zastřešení terasy“. Dále žalobci zpochybnili postup a zákonnost rozhodnutí žalovaného, když tvrdili, že nerespektoval závazný právní názor nadepsaného krajského soudu obsažený v rozsudku č.j. 52 A 10/2017-114. Trvají na tom, že jsou nad míru přiměřenou poměrům obtěžování hlasovými projevy a pohledy uživatelů terasy u domu čp. X.
7. Žalobci rovněž poukázali na to, že nadepsaný krajský soud v civilní věci sp. zn. 27 Co 300/2017-85 ze dne 29. 11. 2017 potvrdil rozsudek Okresního soudu v Chrudimi ze dne 11. 5. 2017, č.j. 8 C 48/2015-247, kterým bylo žalobcům uloženo zdržet se imisí zastíněním tújemi u hranice pozemku se sousedkou paní Svobodovou. Nemohou mít zde proto stromy vyšší než 2, 75 m. Tyto túje měli přitom význam i ve vztahu k pohledům z předmětné terasy, tedy dle žalobců se faktický stav obtěžování ještě zhoršil. Žalobci odmítají argumentaci žalovaného o tom, že hlasové projevy nejsou hlukem podle zák. č. 258/2000 Sb., o veřejném zdraví (dále jen „zákon o veřejném zdraví“). Žalobci dále tvrdili,

že osoba zúčastněná na řízení provedla další nepovolené zásahy, a to vybourání neprůhledných vitráží a nahrazení okny s možností výhledů do zahrad a na domy žalobců.

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na skutkovém a právním zhodnocení věci tak, jak jej předestřel v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný trval na tom, že stavební úřad je způsobilým odborným orgánem pro posouzení charakteru stavby, tedy že se neuplatní ust. § 56 správního řádu o ustanovení znalce pro potřeby posouzení odborné otázky a dále trval na tom, že se nejedná o nástavbu, nýbrž o zastřešení na střeše vybudované terasy. Dle žalovaného s ohledem na dlouhodobost užívání /již před účinností zák. č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)/ je třeba na původní část terasy pohlížet jako na legální v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 30 Ca 5/2000-32. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.
9. Osoba zúčastněná na řízení souhlasila se skutkovým zhodnocením a s právním názorem žalovaného.
10. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích řádně uplatněných žalobních bodů, a to podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.), přičemž ve věci bylo rozhodnuto po provedení ústního jednání dne 20. 11. 2018. Krajský soud po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a plně se ztotožnil se skutkovým zhodnocením a s právním názorem žalovaného, když na rozhodnutí žalovaného v podrobnostech k argumentaci uvedené níže odkazuje. Smyslem soudního přezkumu přitom není podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody s názorem soudu a odůvodněním napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, jak již setrvale judikuje Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130). K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamena, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č.j. 7 As 126/2013-19).
11. Při jednání krajského soudu dne 20. 11. 2018 byl k návrhu žalobců proveden důkaz listinou označenou jako odborné vyjádření, kterou zpracoval Ing. L. B. dne 19. 11. 2018 na základě podkladů žalobců. Podle závěru jmenovaného se jedná o přístavbu a dřevěnou nástavbu. K tomu krajský soud uvádí, že se nejedná o odborné vyjádření znalce, přičemž platí, že není rozhodné samotné označení stavby, nýbrž její dopad na bezprostřední okolí, jak dále uvedeno. Dále byl proveden důkaz fotodokumentací předloženou žalobci, která zachycuje terasu ze zahrady žalobců a z místa na hranici pozemku s osobou zúčastněnou na řízení. Tato fotodokumentace nevnese do věci žádné nové skutečnosti. Dostatečná fotodokumentace byla pořízena v průběhu správního řízení, jak bude uvedeno níže. Dále byl proveden důkaz rozsudkem nadepsaného krajského soudu v civilní věci sp. zn. 27 Co 300/2017-85 ze dne 29. 11. 2017. Jedná se o skutkově jinou věc, přičemž i z této věci je seznatelné odmítnutí absolutního práva žalobců na soukromí v neprospěch souseda, jemuž stromy stíní. Dále byl proveden důkaz ukázkou tvorby výkresů arch. C. L., když žalobci dovozovali vyznačení pochůznosti plochy střechy zřetelným způsobem, zatímco v projektové dokumentaci k domu čp. X takové značení obsaženo není. Ve vztahu k prokázání legálnosti přístavby a terasy na ní u domu čp. X se vyjádří krajský soud níže, přičemž předeseílá, že způsob zobrazení pochůznosti střechy je pouze nepřímým důkazem o tom, že zde mohou být indicie pochybností o legálnosti povolení a užívání terasy na

Shodu s prvopisem potvrzuje

přístavbě u domu čp. X. Nejde však o to, jak či zda vůbec byla střecha jako pochůzná vyznačena v projektové dokumentaci, ale jde o to, co bylo tavebním povolením skutečně povoleno.

12. Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.
13. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona, stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že
 - a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území,
 - b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,
 - c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.
14. Podle § 114 stavebního zákona, stavební úřad posoudí vznesené námitky na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem. Lze přitom souhlasit s žalovaným, že v případě imisí pohledem nejsou stanovena žádná pravidla, resp. měřítkem je vždy při posuzování možného obtěžování míra obvyklá místním poměrům.
15. Předně krajský soud konstatuje, jak již uvedl ve věci sp. zn. 52 A 10/2017, že neshledává zásadním způsob posouzení charakteru stavby pro daný typ uplatněných námitek, přičemž v tomto ohledu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2013, č.j. 4 As 97/2013-40 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), tedy odkazuje na tento rozsudek ve vztahu k významu otázky charakteru stavby, když podstatné pro přezkum zákonnosti žalovaného rozhodnutí je to, zda stavba svým charakterem může potenciálně reálně zasahovat nepřiměřeným způsobem do soukromí žalobců a), b), nikoliv to, jak je označována: „*Nejvyšší správní soud nepokládá pro posouzení funkce stavby za důležité, jak ji stěžovatelka nebo žalobkyně nazývají a jak byla označena ve správním řízení. Otázka označení stavby by mohla být akademickým sporem, hledání jejího řešení ale není příliš účelné pro stanovení míry, v jaké stavba omezuje právo na soukromí žalobkyně.*“ Dále pak lze vyjádřit

souhlas s žalovaným, že stavební úřady jsou orgány vybavené odborným personálním aparátem za účelem posouzení charakteru stavby.

16. Krajský soud setrvává na právním názoru již vysloveném, že v dané věci je stěžejní řádné zjištění skutkového stavu věci ohledně vlivu provozu terasy na bezprostřední okolí, do něhož je třeba zařadit rovněž pozemek a dům obou žalobců. Správní orgány jsou přitom povinny zabývat se vlivem užívání stavby, která má být dodatečně povolena, na dosavadní způsob užívání přílehlých nemovitostí, zejména pak zabývat se intenzitou možného narušování soukromí, tedy možnými imisemi. Zatímco stavební úřad je správním orgánem povolaným k posuzování potenciálních imisí, soudní řízení občanskoprávní je určeno k řešení imisí již nastalých. Tedy je na správním orgánu, aby v řízení o dodatečném povolení stavby řádně zhodnotil, zda dodatečným povolením již zrealizované stavby nedojde k nežádoucímu stavu, který by spočíval v nepřiměřených zásazích do soukromí žalobců a), b). V tomto směru byl také žalovaný zavázán krajským soudem k doplnění dokazování, jak již uvedeno shora. K tomu je třeba doplnit, že krajský soud rozhodně neuzavřel otázku vlivu terasy na pozemky a domy žalobců a), b) v rozsudku č.j. 52 A 10/2017 - 114 v tom smyslu, že by bylo zjevné, že se jedná o zásah obdobný zásahu, který byl popsán v rozsudku NSS ze dne 30. 7. 2013, č.j. 4 As 97/2013-40. Krajský soud totiž uzavřel, že skutkový stav nebyl řádně prokázán.
17. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že dne 13. 2. 2018 se konalo ústní jednání spojené s místním ohledáním za přítomnosti účastníků správního řízení a právního zástupce žalobců. Na zahradách žalobců bylo pořízeno 8 fotografií fotoaparátem z různých stanovišť na pozemku parc. č. X/X a X/X v kat. území Chrudim směrem k předmětné terase. Byly pořízeny rovněž fotografie z terasy směrem na pozemky žalobců, a to v počtu 7 kusů, které byly foceny fotoaparátem, a dále 12 kusů, které byly foceny mobilním telefonem. Stanoviště provedeného focení jsou uvedena v protokolu a zakreslena ve výtisku z katastrální mapy. Zároveň byla posouzena slyšitelnost hovoru zúčastněných osob na ohledání z místa předmětné terasy a rovněž z pozemků žalobců. Dle protokolu o tomto místním ohledání je před domem čp. X na stanovišti před oknem z obývacího pokoje slyšet z terasy běžný lidský hovor včetně jednotlivých slov. Stejně tak z ostatních stanovišť, která byla umístěna blíže k terase, tedy na konci zahrad žalobců, v části nejvíce vzdálené od stavby jejich rodinných domů (stanoviště 5 na pozemku par. č. X/X a stanoviště č. X na pozemku par. č. X/X), byl slyšet lidský hovor a byla rozeznatelná jednotlivá slova. Tedy tímto ohledáním bylo prokázáno, že na zahradách žalobců je slyšet běžný hovor ze zastřešené terasy a zejména v místech blízkých dělicího oplocení se zahradou osoby zúčastněné na řízení jsou zřetelně rozeznatelná jednotlivá slova. Tuto okolnost účastníci správního řízení nespороvali. Žalobce b) do protokolu uvedl, že nemá možnost bránit se vyššími stromy nad 2, 75 m v důsledku soudního sporu se sousedkou Svobodovou, za účinné považuje vystavění bariéry o minimální výši 6 m, což současně považuje za absurdní, a proto se dovolává ochrany již „zavedené míry“ soukromí po vlastníkově předmětné stavby, která je celoročně užívána. Žalobce b) rovněž uvedl níže hodnoty jeho nemovitostí. Pořízené fotografie tvoří přílohu protokolu. Z fotografií je situace na místě samém dostatečně zjevná, jedná se v podstatě o sbíhající se pozemky ve vnitrobloku (přibližně kolmo sbíhající se), mezi nimiž jsou pozemky a rodinné domy (řadová zástavba) jiných vlastníků. Z čelní strany ulice spolu domy ani pozemky tedy nesousedí, naopak rodinné domy se nacházejí v odlišných ulicích, které se setkávají na nároží. Z fotografií je rovněž zjevné, že oba rodinné domy žalobců mají na střeše vystavěné vikýře směrem do zahrady. Na jedné z fotografií je rovněž zachycena terasa na přístavku

Shodu s prvopisem potvrzuje

k rodinnému domu v dané lokalitě vnitrobloku, jedná se o dům nacházející se při pohledu ze zahrady na pravé straně směrem od domu osoby zúčastněné na řízení (ob jeden dům).

18. Dne 14. 3. 2018 provedl žalovaný dohledání ve spisech v archivu stavebního úřadu na Městském úřadu Chrudim k domům čp. X, X, X, X, X, X v Chrudimi III. Z těchto spisů byly pořízeny kopie stavebních povolení a kopie výkresů, které potvrzují povolení balkónů a teras u uvedených rodinných domů: dům čp. X – povolení stavby balkónu z roku 1940, čp. X – povolení stavby balkónu z roku 1989, čp. X – povolení stavby terasy přístupné z půdního prostoru domu z roku 1986, kolaudační rozhodnutí z roku 1988, čp. X – povolení stavby a povolení užívání balkónu z roku 1940, čp. X – povolení stavby balkónu z roku 1939, čp. X – povolení stavby terasy z roku 1985 a kolaudační rozhodnutí z roku 1988. Žalovaný opatřil tyto podklady za účelem prokázání místní obvyklosti spočívající v existenci stávajících balkónů a teras v dané lokalitě. Dle krajského soudu tak žalovaný pečlivě přistoupil ke zhodnocení obvyklosti poměrů v dané lokalitě a zcela nepochybně prokázal, že v dané lokalitě existuje několik staveb balkónů a stavba terasy (jak zachyceno rovněž na fotografii při místním ohledání), které byly řádně povoleny. Nelze tedy přisvědčit žalobcům v tom smyslu, že stavby balkónů a terasy v dané lokalitě jsou stavby provedené bez stavebního povolení. Tedy dle krajského soudu byla nejen faktická, ale i právní stránka obvyklého užívání domů v dané lokalitě dostatečně prokázána. Tedy bylo prokázáno, že výstavba a užívání balkónů v předmětném vnitrobloku je obvyklou záležitostí. Žalovaný přitom dostal své zákonné povinnosti a poučil opatřením ze dne 14. 3. 2018 účastníky řízení o tom, že byly shromážděny veškeré podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání, a dal účastníkům řízení podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení tohoto opatření. Účastníci správního řízení svého práva využili. Pro úplnost krajský soud k listinným důkazům založeným ve správním spise uvádí, že není vadou řízení ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu, pokud nebyl účastník správního řízení informován o provedení důkazů mimo ústní jednání, jedná-li se o listiny založené ve správním spise (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2013, č.j. 1 As 157/2012 – 40).
19. Osoba zúčastněná na řízení jako stavebník doložila vyjádření k podkladům rozhodnutí a dvě fotografie. Zdůraznila, že problémy žalobců začaly v době zakoupení domu čp. X žalobcem b), který sousedí s domem čp. X, když žalobce b) odstranil dělicí zeď mezi těmito domy, která domu čp. X zajišťovala soukromí, jak je v lokalitě zvykem. Existenci zdi a následný stav po jejím odstranění doložila fotografiemi. Ještě doplnila, že žalobce b) sám vystavěl na domu čp. X vikýř „přes celou střechu,“ který je o patro výše než terasa a ze kterého sám vidí do zahrad a oken ve svém okolí. Dle osoby zúčastněné na řízení tak žalobce b) sám otevřel pohled do svého soukromí odstraněním dělicí zdi mezi domy a posunutím neprůhledného plotu směrem k paní S. a „začal chodit po sousedech a zakazoval jim chodit na balkóny.“ Dle krajského soudu je ve vyjádření osoby zúčastněné na řízení uvedena a fotografií doložena zcela zásadní okolnost pro posouzení věci, totiž že žalobce b) odstranil dělicí zeď mezi domy čp. X a čp. X, čímž došlo k propojení jejich venkovního užitného prostoru, čemuž lze z pohledu užívání příbuzných žalobců a), b) rozumět, nicméně tím rovněž došlo k výraznému snížení soukromí. Proti uvedenému tvrzení o odstranění dělicí zdi žalobci nic nenamítali, stejně jako nezpochybnili konkrétní zjištění žalovaného ohledně balkónů a teras v dané lokalitě, když žalovaný konkrétní dokumentaci a rozhodnutí vztahující se k povolení staveb a k jejich užívání založil do správního spisu.

20. Žalobci ve svém vyjádření uvedli, že fotografie pořízené dne 13. 2. 2018 jsou nepřesné, „neboť na fotce působí předmětná nástavba z naší zahrady ve větší vzdálenosti, než je ve skutečnosti. K vyjádření přiložili dvě fotografie terasy focené dle žalovaného patrně z okna vikýře na čp. X a „Odborné vyjádření k dřevěné nástavbě domu Vrchlického X, Chrudim“ podepsané Ing. arch. D. D. V něm jmenovaná označila stavbu za dřevěnou nástavbu, z níž je možno sledovat soukromí v okolních zahradách a domech, má za to, že může zhoršit kvalitu bydlení, jak již uvedl architekt města Chrudim. K tomu krajský soud uvádí, že tímto vyjádřením byl již proveden důkaz při jednání soudu ve věci sp. zn. 52 A 10/2017, kdy soud uzavřel, že skutkový stav ohledně imisí nebyl dostatečně prokázán, ale současně zdůraznil, že stavební úřad je vybaven odborným personálním aparátem k posuzování charakteru stavby, přičemž, jak již uvedeno, označení stavby není ve věci klíčové. Klíčové je posouzení jejího dopadu na stávající úroveň soukromí uživatelů nemovitostí ve vlastnictví žalobců a) b). Pokud mělo uvedené vyjádření sloužit jako podklad pro argumentaci žalobců o nutnosti odstranit celou terasu jako nepovolenou stavbu, pak k tomu vádí krajský soud argumentaci níže.
21. Na základě doplněného dokazování, jak popsáno, vydal žalovaný dne 11. 4. 2018, č.j. KrÚ-74332/146/2016/OMSŘI/Vod-10, rozhodnutí, kterým odvolání žalobců zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o dodatečném povolení stavby „zastřešení terasy.“ Žalovaný přitom v odůvodnění svého rozhodnutí pečlivě odůvodnil závěry o charakteru povolované stavby, což je významní právě pro posouzení toho, zda se jedná o povolenou stavbu terasy (nikoliv pouhého „zastřešení terasy“) či nikoliv. Předně žalovaný uvedl, že přístavba byla realizována v roce 1940, stropní konstrukce přístavby byla navržena dle projektové dokumentace ze železobetonu. Předmětná stavba je umístěna na přístavbě k rodinnému domu čp. X. Podle projektové dokumentace ověřené tehdejší Městským úřadem v Chrudimi, měla přístavba nepravidelný půdorys 4,05 m x 2,15 m a 1,25 m x 2,45 m (celková zastavěná plocha vč. jímky na odpadní vody byla 4,05 m x 4,6 m). Využití 1. NP bylo prádelna a WC. Nad částí přístavby byla navržena terasa (nad přístavbou WC 1,24 m x 2,25 m). Stropní konstrukce přístavby byla navržena dle této projektové dokumentace vypracované stavitelem arch. C. L. ze železobetonu. V současné době má půdorys přístavby nepravidelný lichoběžníkový tvar o rozměrech (3,9 m x 4,34 m). Podle výsledků průzkumů provedených projektantem jsou konstrukce stáří minimálně 40 let. K námitce žalobců, že na prádelně nebyla původně střecha jako pochůzná plocha, uvedl, že v archivu stavebního úřadu se nachází mimo další i dokumentace z roku 1940 pro přístavbu a nástavbu I. patra domu čp. X, z níž je prokázáno (založena ve správním spise), že ve dvorní části byla přístavba (užívání bylo povoleno ode dne 20. 8. 1940), která sice ne zcela odpovídá současnému stavu, ale nelze najisto tvrdit, že současný skutečný stav byl realizován nelegálně, což se týká i dveří, zpřístupňujících střechu či terasu přístavby. Skleník, který zde byl určitou dobu užíván, byl rovněž přístupný dveřmi z mezipodesty. Dle žalovaného správní orgán prvního stupně použil k označení stavby „zastřešení terasy“ správně, neboť nebyla nastavena žádná část stavby, kterou by došlo ke zvýšení stavby, aby bylo možné předmětnou stavbu klasifikovat jako nástavbu stávající stavby. Krajský soud se s tímto hodnocením charakteru stavby žalovaným plně ztotožňuje. Hodnocení vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, má oporu jak v ohledání na místě samém, v pořízených fotografiích, tak zejména v zachovaných dokumentech ke stavbě domu čp. X. Pokud jde o případné nepřesnosti mezi skutečným stavem a dochovanou dokumentací stavby, pak žalovaný zcela přiléhavě odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z roku 2002, č.j. 30 Ca 5/2001- 32, podle kterého je třeba rozlišovat mezi stavbami,

kteřé vznikly před 1. říjnem 1976 (účinnost zákona č. 50/1976 Sb.) a stavbami, které byly provedeny až poté. Prokazování skutečnosti, že stavba byla postavena bez přivolení stavebního úřadu, když by vlastně existovala více než cca 40 let (před rokem 1976) a za celou dobu, při existenci institutu státního stavebního dohledu, jehož úkolem je právě nepovolenou výstavbu odhalovat, by nebyla za nepovolenou označena, je totiž značně problematické, nehledě na to, že předmětné stavby byly často předmětem úkonů státních orgánů (státních notářství v souvislosti s děděním a smluvními převody, placení daní atd.). Je tedy zcela v souladu se zásadou ochrany práv nabytých v dobré víře, pokud v dané konkrétní věci žalovaný nepřecenil význam dílčích nesouladů mezi reálným stavem stavby a dochovanou projektovou dokumentací a vycházel z toho, že stavba současné terasy byla řádně povolena. Předmětem řízení proto správně bylo „zastřešení terasy“, nikoliv samotná stavba terasy umístěná na přístavbě k domu čp. X.

22. Pokud jde o námitku žalobců a), b) o narušení dosud pokojného stavu, zhoršení pohody bydlení a vzniku imisí nad míru obvyklou poměrům, pak je třeba zopakovat, že nemovitosti žalobců a), b) se nacházejí ve vnitrobloku městské řadové zástavby, kde je přirozeně nutné s významným omezením soukromí počítat, a to již právě pro povahu této městské zástavby se zahrádkami, jejichž šíře je dána právě šíří na sebe navazujících domů. Rovněž nebylo zpochybněno, že právě žalobce b) po zakoupení domu čp. X odstranil zeď dělicí zeď mezi domy čp. X a čp. X, čímž neodstranil toliko rozhradu mezi přilehlými pozemky k těmto domům, nýbrž zpřístupnil prostor před těmito domy i pohledům z oken, balkónů a případně teras v blízkém okolí. Tedy byl to právě žalobce b), kdo aktivně snížil úroveň soukromí uživatelů zejména domu čp. X ve vztahu k výhledu z prostoru dotčené terasy. Ostatně i sám žalobce b) vybudoval na střeše domu čp. X vikýř velkých rozměrů ve vztahu k ploše střechy, ze kterého je zjevně uživatelům domu umožněn přehledný výhled do okolí, nikoliv jen do zahrady náležející k domu čp. X a čp. X. Tedy byl to žalobce, kdo aktivně změnil poměry soukromí uživatelů nemovitostí v daném vnitrobloku. Krajský soud doplňuje, že si je vědom rozdílu mezi pohledy z okna vikýře a případným rušením soukromí žalobců v důsledku posezení na terase u domu čp. X (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2013, č.j. 4 As 97/2013-40), nicméně uvedené aktivity žalobce rovněž vypovídají o poměrech v dotčené lokalitě.
23. K otázce míry imisí, které tvrdí žalobci, je nutno poukázat na zjištění při místním ohledání. Bylo zjištěno, že z určitých míst zahrad přiléhajících k domu čp. X a čp. X, jednalo se zejména, avšak nikoliv pouze, o místa blízká dělicímu plotu s pozemkem osoby zúčastněné na řízení (stanoviště č. X, stanoviště č. X na katastrální mapě), je slyšitelný běžný rozhovor na terase včetně rozlišení konkrétních slov. Běžný rozhovor byl slyšitelný rovněž na stanovišti v těsné blízkosti domu čp. X a čp. X (stanoviště č. X, č. X - rovněž rozeznatelná jednotlivá slova). Otázkou ovšem je, zda v daném vnitrobloku, kde, jak již bylo řečeno, je určitá snížená míra soukromí zcela charakteristická, jde takřkajíc ruku v ruce s charakterem městského bydlení a je jistě vyvážena jinými výhodami městského bydlení, dochází k imisím nad míru přiměřenou poměrům, kterou žalobci spatřují v pohledech z terasy a v rušení slyšitelnou komunikací, přičemž terasa může být v důsledku realizovaného zastřešení používána po významnou část roku. Lze pouze částečně souhlasit s žalobcem, že i přesto, že hlasové projevy nejsou hlukem podle zákona o veřejném zdraví, je namístě se tímto tvrzeným obtěžováním v řízení o dodatečném povolení stavby zabývat na základě § 114 stavebního zákona.

24. Jedná se tedy o posouzení dvou zájmů, a to zájmu žalobců na soukromí a zájmu osoby zúčastněné jako stavebníka užívat svoji nemovitost. Krajský soud dospěl k závěru, že na základě dostatečného doplnění dokazování je zjevné, že jed o městskou lokalitu vnitrobloku se níženým soukromím všech uživatelů dotčených nemovitostí, přičemž povolené užívání balkónů v této lokalitě a dokonce i jiné terasy u domu v blízkosti domu čp. X a rovněž domu čp. X bylo jednoznačně prokázáno. Žalobce neprokázal ani netvrdil, že osoba zúčastněná na řízení užívá nebo nechává užívat terasu se záměrem narušovat soukromí žalobce, tedy že je či ostatní osoby jejich nemovitosti užívající snad záměrně z terasy sleduje. Naopak, osoba zúčastněná na řízení se alespoň pokusila zmírnit domnělý zásah a rovněž zvýšit tak svoje soukromí zavěšením květin v truhlících. Jistě, krajský soud nestaví v žádném případě svoje odůvodnění na této okolnosti, nicméně i ta svědčí spíše o snaze osoby zúčastněné na řízení nevzbuzovat v žalobcích pocit o zásahu do jejich soukromí. Tedy krajský soud nesdílí názor žalobců, že by pohledy z terasy u domu čp. X docházelo k imisím nad míru přiměřenou poměrům. Ostatně, jak uvedeno, částečně si svoje soukromí žalobci snížili sami odstraněním dělící zdi, alespoň ve vztahu k domu čp. X.
25. Pokud jde o slyšitelnost rozhovoru z terasy, ta byla prokázána. Lze souhlasit s žalovaným, že se slyšitelnost zastřešením nezvýšila, spíše lze uvažovat o opačném vlivu konstrukce zastřešení na šíření zvuku do okolí. Námitka žalobce však směřovala do rozšíření užitelnosti terasy v důsledku zastřešení v průběhu kalendářního roku. S tím, že se zastřešením dojde k intenzivnějšímu využití terasy lze jistě souhlasit, patrně je to též důvod realizace zastřešení. Na druhou stranu s ohledem na místní obvyklé poměry, kdy byly prokázány stavby balkónů a teras, nelze souhlasit s tím, že běžný hovor, byť slyšitelný s rozeznáním jednotlivých slov, je imisí nad míru obvyklou poměrům v této lokalitě. Z jiných balkónů je jistě rovněž možné v blízkém sousedství slyšet rozhovory. Dokonce je jistě slyšet zřetelně rozhovory i z blízkých zahrad. Nelze ovšem mít za to, že se jedná o imise nad míru přiměřenou poměrům, které by zasáhly nezákonným způsobem do práv žalobců na jejich soukromí. Krajský soud opakuje tu zcela zjevnou okolnost, totiž že se jedná o městské bydlení ve vnitrobloku s úzkými zahrádkami, kde je užívání balkónů a teras obvyklé. Za této situace samotné „zastřešení terasy“ není způsobilé vyvolat žalobcům tvrzenou újmu v podobě imisí nad míru obvyklou. Krajský soud v této souvislosti ve shodě s žalovaným odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2000 ve věci sp. zn. 22 Cdo 1629/99, kdy se jednalo o nahlížení z předzahrádky pohostinství do soukromí žalobců: *„Aby bylo možno obtěžování pohledem považovat za imisi, muselo by jít o mimořádnou situaci, při které by bylo soustavně a závažným způsobem narušováno soukromí vlastníka nebo uživatele sousední nemovitosti; zpravidla by šlo o případy, kdy vlastnické právo by bylo zneužíváno k nahlížení do sousední nemovitosti za účelem narušování soukromí sousedů anebo by došlo ke stavební změně, umožňující nahlížení do dosud uzavřených prostor, přičemž tuto změnu by neodůvodňovaly oprávněné zájmy toho, kdo změnu provedl. Při posuzování věci je třeba přiblížit k oprávněným zájmům všech účastníků řízení. Je též třeba vycházet ze skutečnosti, že obecně nelze ukládat těm, kdo mají faktickou možnost nahlížet do cizích oken, aby provedli taková opatření, kterými by tuto možnost vyloučili; to by znamenalo, že vlastníci nemovitostí by byli nuceni je ohradit takovým způsobem, že by z nich nebyl možný výhled na cizí nemovitosti, resp. by byli nuceni zřizovat okna situovaná jen tak, že by z nich nebylo vidět sousední nemovitosti. Stejně by bylo třeba ohradit veřejná prostranství, ze kterých je vidět např. do oken bytů. Proto je – v souladu s dlouhodobě respektovanými zvyklostmi – na tom, kdo se cítí být obtěžován pohledem, aby provedl opatření, která by tomuto obtěžování*

zabránila. Tomu odpovídá praxe pořizování záclon, závěsů, žaluzií, neprůhledných plotů apod., těmi, kdo nechtějí být takto obtěžováni, nikoliv těmi, kdo by mohli do domů, příp. jiných nemovitostí nahlížet.“ Tedy Nejvyšší soud zdůraznil, že obrana proti obtěžování, které je obvyklé místním poměrům je na tom, kdo se cítí být obtěžován. Stejně tak ve věci žalobců krajský soud netvrdí, že se nemohou subjektivně cítit nepohodlně v důsledku toho, že slyší rozhovory z terasy, případně mají dojem, že jsou z terasy viděni. Nicméně tato míra obtěžování nedosahuje obtěžování nad míru přiměřenou poměrům, což je dáno charakterem městské zástavby, jak již vyloženo. Tedy je na žalobcích, aby tento stav, pokud jej pociťují jako rušivý, vyřešili vlastními opatřeními. Pokud jde o pohledy do obytných místností, nabízí se žaluzie, záclony, jak ostatně v citovaném případě doporučil i Nejvyšší soud.

26. Žalovaný na základě doplněného dokazování správně označil rozsudky NSS ze dne 30. 7. 2013, č.j. 4 As 97/2013-40 a ze dne 12. 3. 2010 č.j. 7 As 13/2010 -145 za skutkově odlišné věci oproti věci žalobců a zdůraznil, že se v dané věci jedná o stavbu nacházející se od hranice pozemku parc. č. X/X cca min. 6 m, k pozemku parc. č. X/X cca min. 9 m, k rodinnému domu čp. X cca min. 22 m, k rodinnému domu čp. X cca min. 25 m, dle měření z dálkového přístupu do katastru nemovitostí. Žalovaný rovněž k výkladu pojmu „*kvalita prostředí*“ správně odkázal na rozsudek NSS ze dne č.j. 2 As 44/2005-116, který definoval dřívější pojem „*pohodu bydlení*“ jako souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení. V dané věci žalovaný dovodil, že „*kvalita prostředí*“ je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými imisemi pachů a prachu, osluněním apod. Pro zabezpečení pohody bydlení se pak zkoumá intenzita narušení jednotlivých činitelů a jeho důsledky.
27. Pokud jde o námitky žalobců o tom, že osoba zúčastněná na řízení provedla další nepovolené zásahy, a to vybourání neprůhledných vitráží a nahrazení okny s možností výhledů do zahrad a na domy žalobců, pak je třeba připomenout, že předmětem řízení o dodatečném povolení stavby je „*zastřešení terasy*“, tedy tato námitka není důvodná.
28. S ohledem na vše výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že stavba „*zastřešení terasy*“ byla dodatečně povolena v souladu s § 129 odst. 3 stavebního zákona, proto žalovaný postupoval správně, když odvolání žalobců proti takovému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítl. Žaloba tak není důvodná, a proto ji krajský soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce a), b) nebyli ve věci úspěšní a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal. Pokud šlo osobu zúčastněnou na řízení, nebyly shledány mimořádné okolnosti pro přiznání nákladů řízení ani této osobě nebyly uloženy soudem žádné povinnosti spojené s vynaložením nákladů (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 28. listopadu 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu